

Pieter Jan Verstraete (red.), *Cahiers Staf De Clercq. Bijdragen ter bevordering van de studie van Staf De Clercq en tijdgenoten, 1*, Kortrijk, Verstraete, 2007, 104 pp., ill. | Pieter Jan Verstraete is zonder twijfel de meest productieve biograaf van de radicale Vlaamse beweging. Sedert 1985 portretteerde hij tientallen Vlaams-nationalisten, van wie de meesten actief waren in de eerste helft van de twintigste eeuw. Leidinggevende figuren als Hendrik Elias, Reimond Tollenaere en Jeroom Leuridan krijgen een plaats naast minder bekende actoren. Verstraete beschrijft hun vaak door de oorlog getekende levens met veel sympathie, maar tevens met eerbied voor de bronnen. De uitgebreide heuristiek is een van de sterkste punten van de auteur. Daarbij gaat de auteur niet alleen op zoek in de bekende archieffondsen, maar ook in privéarchieven. Ten huize van de auteur, waar de boeken in eigen beheer worden uitgegeven, moet momenteel een van de rijkste privéarchiefcollecties zitten aangaande het Vlaams-nationalisme.

De *Cahiers Staf De Clercq* zijn de bouwstenen voor een nieuwe grote biografie over een van de centrale figuren van het vooroorlogse Vlaams-nationalisme. De Clercq (1884-1942) was een van de eerste parlementsleden van de Frontpartij, de organisator van de Vlaams-nationale landdagen in Kester, de stichter en leider van het Vlaams Nationaal Verbond (VNV). In deze laatste hoedanigheid is hij een

van de hoofdverantwoordelijken voor de col-laboratie van het Vlaams-nationalisme. Het is dan ook uitkijken of Verstraete belangwekkende elementen aan de status quaestionis zal weten toe te voegen. Vanuit wetenschappelijke hoek werd de auteur vaak bekritiseerd om zijn gebrek aan verklarend vermogen.

De *Cahiers* bevatten een aantal vaste onderwerpen. Vanzelfsprekend in de eerste plaats over het leven van de De Clercq's zelf, met een rubriek *Familie* en *In memoriam* en de publicatie van belangwekkende tijdsdocumenten. In het eerste nummer gaat het om een in 1959 door Hendrik Elias geschreven biografische nota over De Clercq en de pleitnota van Frans Van der Elst voor het repressieproces van Karel Peeters, hoofdredacteur van *Volk en Staat*, waarin heel wat informatie is terug te vinden over de geheime Duitse financiering van de VNV-krant en de rol die De Clercq daarin speelde. Daarnaast publiceert Verstraete een korte biografie over een tijdgenoot. De Gentse Vlaams-nationalist August De Wilde (pp. 31-54) bijt de spits af. De verzekeringsmakelaar werd in 1925 politiek actief als kandidaat op de lijst van de Gentse Katholiek-Christene Volkspartij van Frans Daels en Jozef Goosenaerts. In 1935 werd De Wilde VNV-propagandaleider voor het arrondissement Gent-Eeklo en vanaf 1942 arrondissementsleider. Hij was in die hoedanigheid een van de belangrijkste medewerkers van VNV-gouwleider Hendrik Elias. Tijdens de bezetting werd De Wilde schepen van de stad Gent onder het burgemeesterschap van Elias. Toen Elias leider van het VNV werd, geraakte hij in conflict met De Wilde vanwege diens onverzettelijke Dietse houding. Op 16 juli 1943 gaf De Wilde zijn ontslag als arrondissementsleider en werd hij een van de pionnen van het zogeheten Dietse verzet in en aan de rand van het VNV. Hij werd opgepakt in september 1944 en overleed in gevangenschap in 1947. Tot slot behandelt Verstraete een belangrijke gebeurtenis of feit uit het leven van De Clercq. In dit

eerste nummer gaat het over de Kesterheide, de plaats waar De Clercq tussen 1920 en 1936 Vlaams-nationale landdagen organiseerde.

[Bruno De Wever]